

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 3

01.02.2018 – 15.02.2018

Foreign
Policy
Research
Institute

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Коаліція в Німеччині: чи зміняться відносини з Україною?</i>	3
Інші події в ЄС	6
Зовнішня політика	9
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	9
<i>Польща та Угорщина створюють другий політико-дипломатичний фронт проти України</i>	9
Двосторонні відносини.....	12
ФРАНЦІЯ	12
НІМЕЧЧИНА.....	13
КОРОЛІВСТВО НІДЕРЛАНДИ	13
КІПР	14
АВСТРІЯ.....	14
УГОРЩИНА.....	16
Опір російській гібридній війні	17
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	17
<i>Внутрішній та зовнішній гібридний фронт України</i>	17

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Коаліція в Німеччині: чи зміняться відносини з Україною?

Німеччина справедливо вважається провідною країною ЄС, яка найбільше зацікавлена у поширенні та поглибленні європейських інтеграційних процесів. Проте політична криза, що склалася після виборів, які відбулися наприкінці минулого року, поставила ФРН у глухий кут. Після чотирьох місяців переговорів політичним колам цієї країни врешті вдалося досягти розуміння. 7 лютого завершилися переговори щодо створення політичної коаліції, яку очолить Ангела Меркель. Представники Християнсько-демократичного союзу (ХДС), Християнсько-соціального союзу (ХСС) та Соціал-демократичної партії Німеччини (СДПН) завершили узгодження проекту коаліційної угоди та домовитися про розподіл міністерських посад в майбутньому уряді країни.

Лідери партій перед початком вирішальної фази переговорів зазначили, що попри значний прогрес необхідно узгодити ще багато питань. Лідерка ХДС Ангела Меркель вказала на «цілу низку серйозних розбіжностей». «У нас присутня добра воля подолати їх, але попереду ще багато роботи», - наголосила Меркель. Лідер соціал-демократів Мартін Шульц (Martin Schulz) також вказав на потребу провести ще переговори «щодо різних сфер». Натомість лідер ХСС Горст Зеєгофер (Horst Seehofer) висловив упевненість, що сторонам вдасться домовитися вже у найближчі дні попри наявність багатьох неузгоджених позицій.¹

В даний момент коаліційний договір направлений на вивчення рядовим членам соціал-демократів, результати голосування яких будуть оприлюднені 4 березня. Вони й прийматимуть остаточне рішення про згоду партії на участь у коаліції з політичною силою Меркель. Отже, за прогнозами аналітиків, новий уряд приступить до виконання своїх обов'язків не раніше ніж з середини березня.

Президент України теж закликав німецьких соціал-демократів до утворення коаліції. І підкреслив, що для Європи та всього світу важливо, щоб німецький уряд сформувався якомога швидше. Порошенко переконаний, що ситуація з невизначеністю в Німеччині вигідна Кремлю. За його словами, президент Росії Володимир Путін «завжди радий, коли десь з'являється хоча б крихта політичної нестабільності».²

¹ <http://bit.ly/2EnO6cd>

² <https://www.depo.ua/ukr/politics/poroshenko-zaklikaye-nimeckih-social-demokrativ-pogoditisyana-veliku-koaliciyu-20180212725427>

Основними завданнями коаліції було визначено:

- стимулювання інвестицій в економіку Німеччини і забезпечення її конкурентоспроможності;
- модернізація інфраструктури та фінансування технічного прогресу;
- розвиток і впровадження е-технологій.

Деяко раніше, в січні 2018, Мартін Шульц говорив, що головним завданням нової влади стане зміцнення позицій Європи на світовій арені. Меркель, зі свого боку зазначила, що коаліційна угода містить низку принципових домовленостей зі складних питань – міграція та соціальна політика.³ Тож, за результатами коаліційних переговорів, представники Соціал-демократичної партії (СДПН) отримують крісла у трьох важливих міністерствах – закордонних справ, фінансів, соціального захисту та праці. Водночас представник Християнсько-соціального союзу (ХСС) очолюватиме міністерство внутрішніх справ, а представникам Християнсько-демократичного союзу (ХДС) залишаться міністерства економіки та оборони.⁴ Мартін Шульц претендував на пост Міністра закордонних справ, і для України це була б дуже вигідна заміна проросійського Габріеля. Однак потім Шульц відмовився від такої ініціативи, обгрунтувавши це тим, що дискусії навколо його кандидатури всередині партії є загрозою успішного прийняття коаліційної угоди.

В частині проекту коаліційної угоди, що стосується міжнародної політики, йдеться про дотримання зобов'язань щодо фінансування оборонних видатків. Останні коаліціанти планують підвищити до 2021 року на 2 млрд євро. Включення цього положення в проект угоди, як і планів з розбудови Постійної структурної взаємодії з питань оборони в рамках ЄС (PESCO) християнські демократи позиціонують як власний успіх у перемовинах.⁵

У коаліційній угоді щодо пріоритетів внутрішньої та зовнішньої політики майбутнього німецького уряду йдеться й про підтримку України на шляху відновлення її територіальної цілісності і подальшого розвитку країни, що у сучасних умовах є надважливим. Текст угоди містить, зокрема, плани надавати Україні підтримку з метою повного відновлення територіальної цілісності країни, а також допомогу для посилення стабільності та подальшого суспільного розвитку. Так само новий уряд ФРН готовий надавати кошти для відбудови Донбасу. З метою домогтися миру на Донбасі новий німецький уряд і надалі активно співпрацюватиме з Францією, наголошується в документі. Йдеться насамперед про виконання Києвом своєї частини мінських домовленостей, що включає в себе й відведення важких озброєнь від лінії розмежування та встановлення справжнього режиму припинення вогню. **Крім того, у Берліні й надалі розраховують, що Київ не припинить процес реформ, особливо в сфері боротьби з корупцією.** Метою таких перетворень має стати всеосяжна модернізація країни, наголошується в документі. Готовність надавати Україні відповідну фінансову підтримку прив'язана до прогресу з втіленням реформ, зазначається в тексті угоди. **Коаліційний договір засуджує дії Росії в Криму та на Донбасі й закликає бути пильними через нинішню російську зовнішню політику.**⁶

В останні десятиріччя Німеччина зосереджується на суто європейських справах і має репутацію країни з домінуючим впливом на їх вирішення. Очевидно такий курс Німеччини простежиться і в подальшому. Якщо вдасться офіційно сформувати коаліцію, можна очікувати, що новий німецький уряд продовжуватиме дотримуватись традиційних для німецької політики принципів трансатлантичної солідарності. Німеччина і в подальшому акцентуватиме свою політику в

³ <https://ua.news/ua/velyka-koalitsiya-v-nimechchyni-detali-ugody-ta-mistse-ukrayiny/>

⁴ <http://tyzhden.ua/News/209115>

⁵ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2018/02/9/7077303/>

⁶ <http://bit.ly/2BVcBzT>

основному на процесах вдосконалення інститутів ЄС з метою формування міцної європейської економічної та політичної системи конфедераційного типу. Цю ідею підтримує й Мартін Шульц, який вже висловлював ініціативу створення «Сполучених штатів Європи». Очевидно, що лівоцентристські соціал-демократи матимуть значний вплив не тільки у Німеччині а й у Європі. Багато аналітичних видань сходяться на тому, що Мартін Шульц популяризуватиме реформи ЄС від Макрона та намагатиметься поглибити інтеграцію єврозони.

Загалом політична коаліція у форматі ХДС – ХСС – СДПН є сприятливою для України. Лідер СДПН Шульц, як відомо виступає із критичними заявами на адресу агресивної політики Росії. Враховуючи ключову роль Німеччини у Європейському Союзі, Україні важливо ініціювати широкий діалог з німецькими політичними колами щодо питань майбутнього євроатлантичної інтеграції України.

Інші події в ЄС

Угорщина погрожує вийти з переговорів ООН щодо міграції

01.02.2018

Угорщина може вийти з переговорів ООН з питань міграції через побоювання, що проімігрантська позиція міжнародної організації суперечить інтересами безпеки країни.

Про це заявив міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто, передає Politico.eu.

"ООН хоче створити угоду, яка стимулюватиме міграцію, а ми маємо протилежну точку зору, і якщо у першому проекті в лютому йтиметься про це... то виникає питання - чому ми повинні брати участь у цій дискусії?" - сказав Сійярто.

Офіційні переговори щодо Нью-Йоркської Декларації ООН (політична декларація 2016 року, згідно з якою 193-члени Генеральної Асамблеї ООН погодилися провести два роки переговорів щодо угоди про безпечну та легальну міграцію) повинні початися в цьому місяці, з метою прийняття остаточного комплексу заходів до кінця 2018 року.

"Якщо не буде ніякого зрушення в позитивну сторону - в сторону позиції Угорщини в першому проекті ООН щодо комплексу заходів, то буде запущено процес виходу Угорщини з серії переговорів", - сказав міністр.

"На думку Угорщини, міграція - це не позитивний процес, і він не є незупинним, однак становить більшу загрозу безпеці та може бути зупинений", - додав він.

Нагадаємо, Єврокомісія вирішила направити до Суду ЄС скарги проти Чехії, Угорщини та Польщі за невиконання цими країнами юридичних зобов'язань щодо переміщення мігрантів.

Європейська правда

Глава МЗС Польщі: ми виграємо від суперечок щодо закону про Інститут національної пам'яті

05.02.2018

Польща лише виграє від суперечок навколо закону про Інститут національної пам'яті.

Про це заявив глава МЗС Польщі Яцек Чапутович, повідомляє [RMF24](#).

"Я думаю, що Польща лише виграє у цих суперечках, у тому сенсі, що вони роблять громадськість обізнаною у тому, що таке правда. Якщо з'являються терміни "польські табори смерті", а міністр закордонних справ Німеччини заявляє, що ніколи погодиться з таким формулюванням, це - успіх польської дипломатії" - заявив він.

Таким чином Чапутович прокоментував відкритий лист кільканадцяти дипломатів, який критикує зовнішню політику польського уряду, зокрема, у зв'язку з суперечками "з Ізраїлем, США та іншими союзниками щодо закону про Інститут національної пам'яті".

Нагадаємо, Сенат Польщі без змін підтримав оновлений законопроект про Інститут національної пам'яті, який серед іншого передбачає покарання за заперечення злочинів українських націоналістів.

Законопроект також передбачає штрафи і тюремні терміни за публічні заяви про причетність поляків до Голокосту.

Ізраїль виступив категорично проти схвалення Сенатом Польщі законопроекту про Інститут національної пам'яті.

Європейська правда

Канцлер Австрії хоче скоротити фінансування для східноєвропейських членів ЄС

05.02.2018

Країни Східної і Центральної Європи, які є членами ЄС і чистими реципієнтами коштів його бюджету, мають отримувати менше фінансування.

Про це заявив канцлер Австрії Себастьян Курц в інтерв'ю Der Standard.

Так, він виступив за більш ефективне управління коштами європейських платників податків.

"Зараз ми маємо ситуацію, коли значна частина коштів йде у східноєвропейські країни, і в багатьох з них ситуація не є задовільною" - сказав Курц, зазначивши, що в порівнянні з країнами Західної Європи східноєвропейські члени мають більш анти європейські настрої.

"Нам потрібна кнопка, на яку можна було б натиснути. У наступні кілька років ми плануємо виділити Туреччині мільйони євро попри порушення прав людини. Потрібно мати сміливість, що поставити подібні речі під питання" - зазначив він.

Курц повідомив, що це буде однією з ідей майбутнього головування Австрії в Раді ЄС.

"Це буде не лише моє рішення. Я, прем'єр (Нідерландів) Рютге і група тих, хто хоче більш справедливого розподілу податків будемо просувати цю позицію при обговоренні проекту бюджету ЄС" - сказав канцлер Австрії.

Європейська правда

У ЄС хочуть тісніших контактів із Західними Балканами до їх членства у блоці

05.02.2018

Дюжина країн ЄС хочуть участі шести західнобалканських країн у політичних зустрічах Євросоюзу ще до того, як ці держави приєднаються до блоку. Про це свідчить програмний документ щодо покращення іміджу ЄС у регіоні, який є у розпорядженні Reuters.

12 країн ЄС - Австрія, Чехія, Естонія, Угорщина, Ірландія, Італія, Литва, Латвія, Мальта, Польща, Словенія і Словаччина - пропонують започаткувати щорічний саміт ЄС із західнобалканськими лідерами Албанії, Боснії, Косова, Македонії, Чорногорії і Сербії, йдеться в документі.

Пропозицію, що складається із 12 пунктів, країни ЄС передали Європейській комісії наприкінці січня. Згідно з документом, вони хочуть дозволити міністрам балканських урядів брати участь у важливих зустрічах ЄС щодо таких тем, як навколишнє середовище, охорона здоров'я, транспорт і зовнішня політика.

Пропозиція виходить за рамки спеціальних нарад і міністерських сніданків, які ЄС пропонує своїм найближчим партнерам з-за меж блоку.

"Це заходи, що не потребують ніяких затрат, але вони мали б величезний політичний вплив і зіграли б важливу роль в поліпшенні іміджу ЄС в регіоні", - йдеться в документі, який також закликає урядовців ЄС регулярно відвідувати Балкани.

Як повідомлялось, у вівторок, 6 січня Європейська комісія представить стратегічний документ щодо балканських країн, у якому буде висловлена готовність прийняти Сербію та Чорногорію в ЄС у 2025 році.

Європейська правда

Велика Британія не буде членом митного союзу ЄС після Brexit - ЗМІ

05.02.2018

Уряд Британії наполягає, що країна не залишиться в митному союзі ЄС після виходу з блоку у 2019 році.

Про це повідомило джерело в офісі британської прем'єрки Терези Мей, інформує Reuters.

"Наша політика не полягає в тому, щоб залишатися в митному союзі", - сказав чиновник британського уряду, який говорив на умовах анонімності.

"Наша політика була чітко викладена влітку в нашому митному документі про майбутнє партнерство. Ми пропонуємо дві моделі: або митне партнерство, або дуже спрощену митну систему", - пояснив чиновник.

Цього тижня Британія та ЄС проводять перші неформальні переговори щодо майбутніх торгових відносин після Brexit. Головний переговорник ЄС Мішель Барньє у понеділок зустрічається у Лондоні зі своїм британським колегою Девідом Дейвісом.

Питання щодо можливої участі Об'єднаного Королівства у митному союзі стало "каменем спотикання" в уряді прем'єрки Мей та її консервативної партії.

Якщо Британія збереже членство у митному союзі, вона вестиме безмитну торгівлю в межах ЄС, але не зможе укладати власні угоди з іншими країнами.

Європейська правда

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Польща та Угорщина створюють другий політико-дипломатичний фронт проти України

Як відомо 1 лютого, Сенат Польщі ухвалив Закон про Інститут національної пам'яті. Цей документ передбачає кримінальну відповідальність за заперечення злочинів українських націоналістів проти поляків. 6 лютого Президент Польщі Анджей Дуда підписав Закон. Разом з тим він відразу повідомив, що відправив його для оцінки в Конституційний суд.

Скандальними положеннями Закону є те, що він передбачає кримінальну відповідальність за пропаганду ідеології українських націоналістів і заперечення Волинської трагедії 1943 року. Закон стосується визначення злочинів українських націоналістів і українських організацій, які співпрацювали з Третім рейхом. Стаття 55 Закону також робить можливим відкриття кримінальних впроваджень проти людей, які ці злочини «публічно заперечують». За таку провину може загрожувати до трьох років ув'язнення. Ідентичне покарання загрожує і тим, хто буде публічно заявляти про причетність поляків до масового знищення євреїв в роки Другої світової війни і використовувати словосполучення «польські табори смерті». Відповідно до Закону, до відповідальності будуть притягуватися всі, хто заперечує, підтримує або пропагує злочинні, на думку поляків, дії ОУН і УПА, а також всі, хто частково звинувачує поляків у Голокості.⁷ Таким чином Закон передбачає штраф або позбавлення волі до трьох років за «явне недооцінювання відповідальності справжніх виконавців цих злочинів».⁸

Прийняття такого Закону призвело до широкої критики уряду Польщі не тільки у польському інтелектуальному та політичному просторі, але й на міжнародній арені. Гостро відреагував Європейський Союз та окремо Німеччина. Проти Закону категорично виступили Ізраїль та Держдеп США.

Державний департамент США відзначає, що Польща повинна змінити прийнятий Закон про Інститут національної пам'яті. У такій редакції Закон може негативно вплинути на відносини Варшави з Вашингтоном, а також з Ізраїлем. На

⁷ <https://politeka.net/ua/reading/583882-banderivskij-zakon-polshhi-vvedennya-tsenzuri-abo-borotba-za-istorichnu-pravdu/>

⁸ <http://bit.ly/2F3oDGh>

думку американських чиновників, Закон може «підірвати свободу слова та академічний дискурс», створивши перешкоди для дискусій по Голокосту.⁹ Станіслав Алвасяк, фахівець з питань Європейських фондів відзначив: «Вважаю, що переведення самої дискусія щодо історичних питань в рамки кримінального переслідування велика помилка».¹⁰

Москва ж похвалила новий Закон про Інститут національної пам'яті. В заявах російських депутатів звучали схвальні висловлювання на адресу поляків, мовляв парламент Польщі, приймаючи Закон, проявив політичну мудрість і відповідальність щодо власних громадян. Слова підтримки надійшли й з Грозного.¹¹

Українська влада теж гостро відреагувала на прийняття Закону в Польщі. Зокрема у Заяві Верховної Ради України сказано: «Верховна Рада України категорично не сприймає та відкидає політику подвійних стандартів та нав'язування ідей колективної відповідальності українського народу, а також спроби польської сторони прирівняти дії усіх борців за незалежність України до злочинів двох тоталітарних режимів ХХ століття – нацистського та комуністичного».¹² Президент України теж закликав Варшаву до об'єктивності та діалогу. А Міністр закордонних справ відзначив: «Історична правда не має національних меж і не встановлюється законами».¹³

Також не безпідставною є думка Народного депутата Ігора Лапіна, який сказав: «Росія привітала Польщу з цим Законом. Можемо зрозуміти, чия агентурна мережа працювала у пропагандистській машині самої Польщі».¹⁴

Закон Республіки Польща про Інститут національної пам'яті по-суті відображає настрої правлячої партії ПіС, які все більше відзначаються зсувом у праву політичну площину. Київ має реагувати на такі провокаційні кроки польської влади, оскільки вони суперечать принципам стратегічного партнерства і призводять до маніпуляцій і посилення антиукраїнських тенденцій. Адже цей Закон, по великому рахунку, визначає «польську правду» пріоритетом і позбавляє права на правду інших. Будь які оцінки історії, які відрізняються від польських розцінюються як злочин, що є неприпустимо. Правляча еліта розвертає Польщу до реваншизму та неоімеріалізму. Про це, зокрема, свідчать факти, що Польща намагалася на своїх паспортах зобразити краєвиди Вільнюса, вимагала репарацій від Німеччини за нацистську окупацію тощо.

До того ж, зовнішньополітична ситуація України ускладнена позицією Угорщини, яка нещодавно заблокувала засідання Комісії Україна-НАТО, що мало відбутися 14-15 лютого. Метою такого брутального диктату Угорщини є намагання змусити Україну переглянути мовну норму Закону «Про освіту», яка ніяким чином не звужує права угорської національної меншини в Україні. Така позиція Угорщини теж продиктована певними політичними мотивами, які у майбутньому можуть стати плачевними для України. Глава МЗС Угорщини Петер Сійярто заявив, що Угорщина не відмовиться від своєї нинішньої політики щодо українського Закону про освіту без юридичних гарантій, та висунув вимоги на адресу України.¹⁵

⁹ <https://politeka.net/ua/reading/583882-banderivskij-zakon-polshhi-vvedennya-tsenzuri-abo-borotba-za-istorichnu-pravdu/>

¹⁰ <https://fakty.ictv.ua/ua/videos/chomu-skandalnij-antybanderivskij-zakon-pomylka-polshhi/>

¹¹ <http://bit.ly/2GbdFxG>

¹² <http://rada.gov.ua/news/Novyny/154314.html>

¹³ https://twitter.com/PavloKlimkin/status/961155893315465216?ref_src=twsrc%5Etfw&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.eurointegration.com.ua%2Fnews%2F2018%2F02%2F7%2F7077187%2F

¹⁴ https://gazeta.ua/articles/politics/_nardep-pro-skandalnij-zakon-polschi-spracyovala-agenturna-merzha-rf/819224

¹⁵ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/02/13/7077478/>

Очевидно, що як Угорщина так Польща вирішили скористатись плодами російської гібридної війни проти України, виступаючи свідомо чи не свідомо потенційними союзниками Кремля. Як зазначив президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар: «...якщо ми загадаємо, які листи Жириновський надсилав 2014 року урядам трьох країн – Польщі, Угорщини і Румунії – з пропозицією взяти відповідальність за певні українські території, які свого часу входили до їхнього складу, то те, що зараз робить польська верхівка, це абсолютно вписується у підходи Росії».¹⁶

Таким чином, Польща і Угорщина створили другий дипломатичний фронт в Україні замішаний на ідеологічному підґрунті. Києву у свою чергу потрібно діяти з позиції власних національних інтересів і не допускати таких помилок, які в подальшому можуть призвести до втрати територіальної цілісності, як це відбулося в результаті агресії Росії. Адже ми вже маємо досвід із мовними маніпуляціями та з імперськими зазіханнями. Так, правлячі еліти Угорщини і Польщі в політиці не на завжди, і вони можуть змінюватися, але вони задають певну ідеологічну хвилю в суспільстві. Тому, Україні необхідно проявити принципову позицію, і мислити з позиції безпеки.

У регіональному значенні така політика Польщі та Угорщини є загрозою не тільки Україні а й ЄС як організації в цілому і підриває безпеку у Європі. Адже саме розпорошення Європи ідеологічно і політично є завданням номер один Путіна. Тому усвідомлення того, що тільки у консолідації зусиль України та ЄС можна дати гідну асиметричну відповідь Кремлю є важливим чинником для розвитку добросусідських відносин. Нині ж, як ми вже зазначали раніше, на східних кордонах ЄС формується пояс кондомініуму з Угорщини, Польщі, до яких у майбутньому може примкнути й Чехія, що дає Росії неабиякі шанси для геополітичного реваншу проти Заходу.

¹⁶ <http://www.polradio.pl/5/39/Artykul/348110>

Двосторонні відносини

Франція

**Глава Адміністрації Президента України провів зустріч з
Послом Франції в Україні**

31.01.2018

Глава Адміністрації Президента України Ігор Райнін провів робочу зустріч з Надзвичайним та Повноважним Послом Французької Республіки в Україні пані Ізабель Дюмон.

Сторони обговорили перспективи міжнародного співробітництва між Україною та Францією, зокрема в сфері реформування системи державної служби в нашій країні та освіти для державних службовців. Особливу увагу було приділено проекту «Управлінська освіта для префектів» з урахуванням значного досвіду саме Французької школи державного управління, яку в цій країні реалізовує Національна школа управління Франції (Ecole Nationale d'Administration (ENA)).

Сторони досягли домовленості узгодити найближчим часом «дорожню карту» створення аналогічної освітньої інституції, яка б дозволила покращити координацію та пришвидшити практичну реалізацію найкращих європейських стандартів управління в державній сфері в нашій країні.

Глава Адміністрації Президента України подякував Послу Франції за активну участь її країни в Нормандському форматі та незмінну підтримку цією країною суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України.

В ході зустрічі також було підтверджено запрошення від Президента України Петра Порошенка Президентові Французької Республіки Еммануелю Макрону відвідати Україну в зручний для нього час.

Інтернет-представництво президента України

**Міністр закордонних справ України Павло Клімкін зустрівся з
французькими політиками**

05.02.2018

Під час зустрічі з Головою комітету в закордонних справах Національних Зборів Франції Марієль де Сарнез Міністр Павло Клімкін ознайомив співрозмовницю з безпековою ситуацією в Україні та наголосив на важливості збереження чіткої позиції міжнародної спільноти та подальшого тиску на Росію задля відновлення суверенітету та територіальної цілісності України.

Французький депутат наголосила на важливості надавати більш активну підтримку Україні у вирішенні її актуальних завдань, зокрема йшлося про практичну допомогу Франції у здійсненні реформ. «Ми бачимо, що Україна на правильному шляху. Ми готові підтримувати реформи у вашій державі», - зазначила Марієль де Сарнез.

Співрозмовники відзначили важливість ефективної імплементації Угоди про Асоціацію як інструмента наближення України до ЄС та обмінялися думками з приводу інституційного розвитку Європейського Союзу.

У ході розмови з Головою комітету у європейських справах Сенату Жаном Бізе Міністр детально поінформував французького сенатора про стан реалізації системних реформ в Україні, зокрема, виокремив основні завдання держави на найближчу перспективу.

Павло Клімкін привернув увагу до ситуації на території окупованого Криму й закликав французьких сенаторів запобігати будь-яким спробам легалізувати окупацію півострова.

Жан Бізе запевнив, що Сенат Франції уважно спостерігає за розвитком ситуації в Україні й підтримує офіційну позицію Парижа щодо підтримки

суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

Він також зазначив, що французькі сенатори і надалі критично сприйматимуть будь-які спроби окремих французьких політиків відвідувати Крим у порушення як законодавства України, так і міжнародних санкцій.

Німеччина

Україна та Федеративна Республіка Німеччина продовжують успішне двостороннє співробітництво в галузі РХБЯ безпеки та захисту

02.02.2018

На сьогоднішній день проблематика зміцнення радіологічної, хімічної, біологічної та ядерної (РХБЯ) безпеки та захисту для України є актуальною. Починаючи із червня 2014 року, у рамках ініціативи Групи Семи «Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення» було започатковано новий формат сфокусованого розгляду проектних пропозицій України в галузі РХБЯ безпеки та захисту з метою залучення додаткової міжнародної допомоги на їхню реалізацію.

За міжвідомчої координації, що здійснювалася Департаментом міжнародної безпеки Міністерства закордонних справ України, було вирішено продовжити дію Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво у сфері біологічної та хімічної безпеки і ядерного/радіологічного захисту в рамках ініціативи Групи Семи «Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення» до 31 грудня 2019 року.

Пролонгація Угоди дозволить продовжити практичну реалізацію низки важливих для нашої держави проектів у галузі РХБЯ безпеки та захисту. Із цією метою Німецька сторона надасть Україні фінансову допомогу у розмірі до 8 млн євро. Ці кошти використовуватимуться компетентними органами України для закупівлі обладнання для виявлення РХБЯ загроз та їхнього усунення, а також для отримання відповідних інженерно-технічних послуг і проведення тематичних тренінгів.

На думку МЗС України, продовження плідного двостороннього співробітництва із ФРН у цій галузі дозволить підвищити ефективність системи РХБЯ безпеки та захисту не тільки в Україні, а й в Європі в цілому.

МЗС України

Королівство Нідерланди

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін перебуває з візитом у Королівстві Нідерланди

02.02.2018

Під час переговорів Міністри закордонних справ України та Нідерландів Павло Клімкін та Халбе Зейлстра домовилися посилити взаємодію в рамках міжнародних організацій з метою протидії російській агресії, зокрема у контексті непостійного членства Нідерландів в РБ ООН у 2018 році.

Окрему увагу міністри приділили питанню запровадження миротворчої Місії ООН на окупованих територіях на Донбасі. З нідерландської сторони підтверджено незмінність позиції щодо дотримання режиму санкцій проти РФ до повного виконання Росією Мінських домовленостей.

Міністри позитивно оцінили перші результати імплементації Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, яка створює додаткові можливості для подальшого розвитку торговельно-економічної співпраці між Україною та Нідерландами, а

також обговорили перспективи подальшого розширення взаємодії у аграрному та ІТ секторах, у сфері логістики, управлінні водними ресурсами, управління відходами, енергоефективності.

Пріоритетним питанням порядку денного залишається судове переслідування винних у збитті літака МН17 в рамках правової системи Нідерландів.

За результатами зустрічі з Віце-прем'єр-міністром, Міністром внутрішніх справ та адміністрації К.Олонгрен домовлено посилити координацію у питанні протидії російській пропаганді та іншим гібридним викликам, що є особливо актуальним на тлі нещодавніх кібератак на банківську інфраструктуру Нідерландів. Крім того, нідерландська сторона надаватиме сприяння в удосконаленні управлінських процесів в Україні на центральному та місцевому рівнях з використанням найкращих практик та ІТ рішень.

Під час перебування в Гаазі Міністр Клімкін виступив перед студентами та викладачами Гаазького відділення Лейденського університету, дав інтерв'ю провідним нідерландським ЗМІ «RTL nieuws» та «ANP».

МЗС України

Кіпр

Президент України провів телефонну розмову з новообраним Президентом Республіки Кіпр

05.02.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з новообраним Президентом Республіки Кіпр Нікосом Анастасіадісом.

Глава Української держави привітав колегу з переобранням на високу посаду та висловив сподівання на продовження плідної співпраці між Україною та Республікою Кіпр.

Президент України подякував співрозмовнику за незмінну підтримку кіпрською стороною суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема шляхом підтримки режиму санкцій ЄС щодо Росії, а також побажав скорішого мирного врегулювання «кіпрського питання».

Співрозмовник запросив Главу Української держави відвідати Республіку Кіпр з візитом.

Інтернет-представництво президента України

Австрія

Більшість інвесторів задоволені реформами та прогресом, який зараз демонструє Україна – зустріч Президента України з Федеральним канцлером Австрії

08.02.2018

Під час робочого візиту до Австрії Президент Петро Порошенко обговорив з Федеральним канцлером Австрійської Республіки Себастьяном Курцем широке коло питань двостороннього співробітництва.

«Ми обговорили нашу подальшу економічну, політичну, культурну і соціальну співпрацю», - зазначив Глава Української держави під час спільної прес-конференції з Федеральним канцлером Австрії.

«Мені дуже приємно було почути і перед поїздкою до Відня, і з боку Федерального канцлера, що більшість австрійських компаній, більшість інвесторів задоволені тими реформами, тим прогресом, який зараз відбувається в Україні», - також сказав Петро Порошенко і подякував австрійській стороні за підтримку наших реформ.

«Я впевнений в тому, що це дуже потужний стимул для того, щоб покращувати інвестиційний клімат, нарощувати інвестиційну привабливість і забезпечити інвестиційне і економічне зростання нашої держави», - додав він.

Президент подякував Себастьяну Курцу також за особисту підтримку України у питаннях запровадження безвізового режиму для громадян нашої держави, забезпечення ратифікації Угоди про асоціацію, запровадження поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЄС, що «відкриває абсолютно нові можливості для співпраці».

Федеральний канцлер, у свою чергу, зазначив, що Австрія дуже тісно, як історично, так і економічно, пов'язана з Україною. Він також відзначив активні людські контакти.

Себастьян Курц наголосив на важливості продовження позитивних тенденцій двосторонньої співпраці і в майбутньому, а також подякував Петру Порошенку за інтенсивний діалог.

Інтернет-представництво президента України

Україна та Австрія підтримуватимуть ефективну динаміку двосторонніх відносин – зустріч Глав держав

08.02.2018

Україна та Австрія мають на меті продовжувати та розвивати двостороннє співробітництво. Про це Президент Петро Порошенко повідомив під час спілкування з представниками ЗМІ по завершенні перемовин з Федеральним Президентом Австрійської Республіки Александером Ван дер Белленом.

«У нас сьогодні є спільна налаштованість підтримати динаміку наших двосторонніх відносин. Пане Президенте, я хотів би ще раз подякувати Вам за Вашу особисту позицію по розширенню співпраці між Австрією та Україною. Я дуже вдячний Вам за це», - звернувся Глава держави до Федерального Президента Австрійської Республіки.

Петро Порошенко також подякував Александеру Ван дер Беллену за запрошення відвідати Австрію і зазначив: «Ми дуже цінуємо цей особливий момент для того, щоби засвідчити особливу увагу Відня до зміцнення партнерства Австрії і України».

«Я наголошую, що ми провели дуже плідні і корисні переговори з паном Президентом, де ми обговорили і питання святкування 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між нашими країнами, і розширення економічної співпраці», - додав він.

Президент констатував: Україна та Австрія задоволені рівнем двосторонніх відносин.

сказав, в економічному, політичному (напрямку співпраці – ред.). Є повне розуміння і повна координація між Україною і Австрією в міжнародних організаціях», - підкреслив Петро Порошенко.

«Я дуже вдячний Австрії за підтримку України в Європейському Союзі. Окремо хотів наголосити на важливості, ми це обговорювали під час зустрічей, і політики санкцій по відношенню до Російської Федерації аж до повної імплементації Мінських угод», - також наголосив він.

Крім того, Глава Української держави зазначив, що підтримує створення спільної комісії із спільного вивчення історії. Це питання також сьогодні обговорювалось під час зустрічі з його австрійським колегою. Він висловив думку, що «історія, яка є сьогодні між Австрією і Україною нас об'єднує».

Петро Порошенко також повідомив, що Федеральний Президент Австрії прийняв його запрошення відвідати Київ з візитом у березні. «Ми з нетерпінням чекаємо Вашого приїзду», - додав він.

Федеральний Президент Республіки Австрія, у свою чергу, подякував Голові Української держави за запрошення відвідати нашу державу та повідомив, що має намір здійснити візит у березні цього року.

Александр Ван дер Беллен нагадав, що Австрія була однією із перших країн, які визнали незалежність Української держави. «З цього часу наші відносини безперервно розвивались у різних напрямках, зокрема у культурному, науковому та політичному. В Австрії навчається велика кількість українських студентів, є також австрійські громадяни, як мають українське коріння», - констатував він.

Він відзначив успіхи нашої держави, зокрема у питанні лібералізації візового режиму Європейським Союзом для українців. «Це показує, що європейська спільнота дуже позитивно налаштована по відношенню до України і кожен позитивний крок відслідковується з великою увагою», - сказав Федеральний Президент Австрії.

«Я хотів би висловити велику повагу зусиллям України, які так активно спрямовані у європейському напрямку і (у напрямку – ред.) майбутнього членства у європейській спільноті», - додав Александр Ван дер Беллен.

Інтернет-представництво президента України

Угорщина

В Ужгороді відбулися українсько-угорські політичні консультації на рівні заступників міністрів закордонних справ 08.02.2018

7 лютого в Ужгороді Заступник Міністра закордонних справ України Василь Боднар та Державний секретар Міністерства зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини Левенте Мадяр провели двосторонні політичні консультації.

В ході зустрічі було обговорено широкий спектр питань двостороннього співробітництва. Заступник Міністра закордонних справ України подякував Угорщині за підтримку територіальної цілісності України, політики санкцій ЄС проти РФ, лікування поранених у протидії російській агресії українських військовослужбовців та оздоровлення дітей з сімей учасників АТО, а також за допомогу, яка надається у розвитку Закарпатської області.

Окрему увагу була приділено питанню Закону України "Про освіту". З українського боку було підтверджено, що імплементація статті 7 Закону України "Про освіту" відбуватиметься шляхом прийняття закону про середню освіту, який, у свою чергу, готуватиметься з урахуванням рекомендацій Венеціанської комісії і в процесі роботи над яким проводитимуться консультації з усіма меншинами, в тому числі з угорською громадою України.

Василь Боднар повідомив про результати своєї зустрічі з Головою Товариства угорської культури Закарпаття В.Брензовичем 6 лютого ц. р., в ході якої відбувся обмін думками щодо практичних питань імплементації освітньої реформи, які зможуть бути обговорені в ході зустрічі Міністра освіти і науки України Л.Гриневич з угорською громадою 14 лютого ц.р.

Сторони обговорили перспективи взаємодії в розвитку прикордонної інфраструктури. Зокрема, українська сторона підтвердила готовність до відкриття спільного пункту пропуску Велика Паладь - Надьгодош на основі тимчасової інфраструктури відразу після підписання відповідних двосторонніх угод. Було також узгоджено подальші кроки з реалізації Рамкового договору про надання кредиту на умовах пов'язаної допомоги.

МЗС України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Внутрішній та зовнішній гібридний фронт України

8 лютого голова Верховної Ради Андрій Парубій підписав Закон «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях». Після цього його було направлено на підпис Президенту.

Як ми вже зазначали даний документ містить у собі чергову спробу втілення концепції *гібридного миру*, адже хоч і **визнає Росію агресором та не визнає сам факт війни, яка вже триває 4 роки**. У документі визначається дата початку окупації частини України, зокрема Криму та Севастополя, – 20 лютого 2014 року.

Даний документ викликав гарячі дискусії у експертному середовищі. Так Інститутом зовнішньополітичних досліджень було ініційовано проведення «круглого столу» щодо аналізу та адекватності прийняття такого закону. У результаті більшість експертів зійшлися на думці, що в Україні є достатньо законів які чітко визначають порядок дій вищого керівництва у разі збройної агресії інших країн. До прикладу Закон про оборону України, який був розроблений кращими військовими експертами.

Віктор Шишкін – екс-суддя Конституційного суду України справедливо відмітив колізії вже у самій назві Закону. «Стосовно термінологічної назви закону фразу «забезпечення» я критикував неодноразово. Я не уявляю, як можна забезпечити суверенітет на території, яку ми не контролюємо тобто на окупованій території» - сказав він. **Також, як бачимо, сама назва виносить Крим за рамки цього закону.**

Експерт Інститут євроатлантичного співробітництва Ігор Козій також відзначив плутанину і нерозрозумілість законодавства у контексті оборони. Він впевнений що це позначається і на моральному стані армії і на системі управління військами. «Те, що у нас сьогодні моральний компонент Збройних Сил фактично ігнорується не тільки Верховним, а і безпосереднім керівництвом Збройних сил і Міністерством оборони приводить до того, **що люди, які опинилися на передовій, реально не розуміють за яким законодавством і як їм необхідно діяти у цій ситуації...Як зберегти гідність солдата, коли він на постріли у свою сторону, вимушено відповідає, а його штрафують за це на 30 тисяч гривень?...**Ось саме через це приниження гідності і знищується моральний компонент армії».

Така ситуація є її наслідком Мінських домовленостей, які у Законі не згадуються, що є позитивом. Здається сьогодні вже всі усвідомили, що нині вони є абсолютно не дієві, **але так як немає іншої альтернативи, як європейці так і наш політикум вважають їх обов'язковими для виконання.** Хоча, насправді це не так. У Євросоюзі вважають, що закон про реінтеграцію Донбасу спрямований на урегулювання внутрішнього цивільного і військового порядку в Україні та наголошують на незмінності підтримки мінського і нормандського процесів.¹⁷ Для Кремля Мінські угоди це дуже вигідний інструмент для маніпуляцій, адже як сам Путін так і його поплічники повторюють мантру «нас там нет» (на території України) посилаючись і на те, що навіть на Мінській угоді стоять підписи ватажків так званих «ЛНР/ДНР», що підтверджує те, що в Україні внутрішній конфлікт. Про причетність Росії до конфлікту там взагалі не йдеться.

Богдан Яременко на засіданні вищезгаданого «круглого столу» заявив: «Мінські домовленості, особливо політична частина про яку нам так часто нагадують фактично дезінформує громадськість щодо причин виникнення збройного конфлікту на території України. Тому, що вимоги до України змінити закони, провести вибори, змінити Конституцію, надати особливий статус свідчить про те, що це *внутрішній конфлікт*. Це не правда. Причиною конфлікту є збройна агресія Росії. Тому Мінські домовленості не можуть бути виконані. Їх виконання, з моєї точки зору, несе загрози співставні з наслідками з повномасштабної війни з Російською Федерацією».

Очевидно, що прийняття Україною закону про деокупацію не подобається Росії, адже він визначає її агресором, у той час як Путін перед виборами почав гратися у «миротворця». В МЗС РФ назвали закон про деокупацію Донбасу «підготовкою до нової війни». Міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров заявив: «Закон про реінтеграцію, якщо підходить з юридичних позицій, перекреслює Мінські домовленості».¹⁸ Пізніше він також зазначив: «Я вважаю, що той, хто зробить перший крок по зламу мінських домовленостей, зробить колосальну помилку. Власне кажучи, київська влада знаходяться в одному кроці від цієї помилки, якщо вони остаточно ухвалять закон про реінтеграцію... Подивимось».¹⁹

Так, Москва очевидно усвідомлює, що даний документ покладає відповідальність саме на Росію за шкоду завдану Україні. Окрім того, Закон дає розуміння, що Україна має право відвоювати свої території окуповані Росією, адже в документі вони визначаються як тимчасово окуповані. Визнання Росії як агресора свідчить про те, що це не внутрішній конфлікт, а російсько-українська війна, і тут логічно і правильно було б визнати Росію стороною конфлікту. Однак, цього не сталося.

Загалом положення Закону про деокупацію свідчать про те, що у ньому приховано багато політичних маніпуляцій, спрямованих на те, щоб уникнути відповідальності за бездіяння влади. Внутрішня і міжнародна об'єктивна реальність змусила керівництво все таки подивитися у вічі цій реальності, і нарешті визнати на законодавчому рівні, що Росія – агресор. Але воно боїться відповідальності за ті кроки, які були або не були вчинені, що призвели до втрати територіальної цілісності України, за невиконання Конституції України та Законів, які регламентують оборону держави.

¹⁷<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2385613-u-es-prokomentovali-zakon-pro-reintegraciju-donbasu.html>

¹⁸ <https://www.unian.ua/politics/2358673-reaktsiya-moskvi-na-zakon-pro-deokupatsiyu-pidtvordjue-yogo-pravilnist-poroshenko.html>

¹⁹ <https://rian.com.ua/russia/20180211/1032216495/Lavrov-zakone-reintegracii-Donbass.html>

Незважаючи на хвалебні оди цьому Закону з боку провладної політичної сили та певні позивні моменти, які ми вказували раніше, очевидно, цей документ продовжить агонію Мінських угод і стан невизначеності, тобто стан «гібридного миру»: невизнання Росії стороною конфлікту тільки затягуватиме його вирішення.

Даний документ не є цілісним, і фактично не має відношення до оборони країни. Він спрямований не на відсіч агресії, як це сказано в преамбулі Закону та у статті 5, і надалі повторюється в тілі закону, а скоріше на уникнення відповідальності влади.